

SYLABUS

DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2024/2025 - 2025/2026

(skrajne daty)

Rok akademicki 2025/2026

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Nazwa przedmiotu	Zagrożenia i ochrona terenów nieleśnych
Kod przedmiotu*	
Nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Kolegium Nauk Przyrodniczych
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Kolegium Nauk Przyrodniczych Instytut Nauk Rolniczych, Ochrony i Kształtowania Środowiska
Kierunek studiów	Ochrona środowiska
Poziom studiów	studia drugiego stopnia
Profil	ogólnoakademicki
Forma studiów	stacjonarne
Rok i semestr/y studiów	rok I, semestr 2
Rodzaj przedmiotu	specjalnościowy (OiZZP)
Język wykładowy	j. polski
Koordinator	dr inż. Paweł Wolański
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	dr inż. Paweł Wolański

* -opcjonalnie, zgodnie z ustaleniami w Jednostce

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykł.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Zajęcia terenowe	Liczba pkt. ECTS
1	14			10				6	2

1.2. Sposób realizacji zajęć

- zajęcia w formie tradycyjnej
 zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

1.3 Forma zaliczenia przedmiotu (z toku),

- wykład: zaliczenie bez oceny
ćwiczenia: zaliczenie z oceną
zajęcia terenowe: zaliczenie bez oceny

2. WYMAGANIA WSTĘPNE

Wiedza z botaniki i zoologii

3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1 Cele przedmiotu

C1	Zapoznanie studentów z zagrożeniami, możliwościami i sposobami ochrony ekosystemów nieleśnych, wodnych i lądowych
----	---

3.2 Efekty uczenia się dla przedmiotu

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu	Odniesienie do efektów kierunkowych ¹
EK_01	Opisuje złożone procesy przyrodnicze i charakteryzuje czynniki środowiskowe oraz sposoby ich oddziaływania na organizmy żywe	K_Wo1
EK_02	Na podstawie danych empirycznych objaśnia zjawiska oraz procesy fizyczne, chemiczne i biologiczne zachodzące w środowisku, w tym wywołane ingerencją człowieka	K_Wo3
EK_03	Omawia zagrożenia wynikające z przyczyn naturalnych i z przyczyn naturalnych i działalności człowieka	K_Wo3
EK_04	Potrafi pod kierunkiem opiekuna zaplanować, dobrać właściwą metodologię, zastosować odpowiednie techniki i narzędzia do rozwiązywania problemu badawczego z zakresu ochrony terenów nieleśnych	K_Uo2
EK_05	Analizuje, ocenia, formułuje wnioski, sporządza proste sprawozdania, projekty i prezentacje multimedialne na podstawie obserwacji, zebranych danych i wykonanych obserwacji	K_Uo3
EK_06	Ma świadomość znaczenia społecznej, zawodowej i etycznej odpowiedzialności za kształtowanie i stan środowiska przyrodniczego oraz skutki jego niewłaściwego wykorzystywania	K_Ko4

3.3 Treści programowe

A. Problematyka wykładu

Treści merytoryczne
Zagrożenia i ochrona drobnych oczek wodnych
Zagrożenia i zasady ochrony dolin rzecznych
Zagrożenia i ochrona szuwarów i torfowisk
Zagrożenia i ochrona łąk
Zagrożenia i ochrona muraw kserotermicznych i psammofilnych
Zagrożenia i ochrona agrocenoz
Zagrożenia i ochrona krajobrazu rolniczego

¹ W przypadku ścieżki kształcenia prowadzącej do uzyskania kwalifikacji nauczycielskich uwzględnić również efekty uczenia się ze standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

Zagrożenia ekosystemów nieleśnych spowodowane inwazją gatunków obcych

B. Problematyka ćwiczeń laboratoryjnych

Treści merytoryczne

Zagrożenia wybranych ekosystemów nieleśnych wynikających z przyczyn naturalnych i działalności człowieka

Wykonywanie projektów dotyczących zagrożeń i propozycji ochrony wybranych ekosystemów nieleśnych w pobliżu swojego miejsca zamieszkania

C. Problematyka zajęć terenowych

Treści merytoryczne

Analiza i ocena zagrożeń dla szaty roślinnej i jej bioróżnorodności spowodowane zaniechaniem rolniczego użytkowania łąk i muraw kserotermicznych i sukcesją wtórną roślinności.

Obserwacje rozprzestrzeniania się w różnych ekosystemach nieleśnych gatunków obcych uważanych za inwazyjne.

Obserwacja działań ochronnych na łąkach i murawach na przykładzie konkretnych obiektów w terenie.

3.4 Metody dydaktyczne

Wykład: wykład z prezentacją multimedialną

Ćwiczenia: ćwiczenia z prezentacją multimedialną, prace terenowe, projekty

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody oceny efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw, ...)
EK_01	Kolokwium z wykładów: dłuższa wypowiedź pisemna.	w
EK_02	Kolokwium z wykładów: dłuższa wypowiedź pisemna.	w
EK_03	Kolokwium z wykładów: dłuższa wypowiedź pisemna.	w
EK_04	Zaliczenie projektów: prezentacja multimedialna, wypowiedź ustna.	ćw. lab.
EK_05	Zaliczenie projektów: prezentacja multimedialna, wypowiedź ustna.	ćw. lab.
EK_06	Obserwacja w trakcie ćwiczeń terenowych. Sprawozdanie	zaj. terenowe

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

Ćwiczenia: zaliczenie z oceną, kolokwium z materiału wykładowego, zaliczenie projektów wykonywanych w grupach, sprawozdanie z ćwiczeń terenowych - ustalenie oceny zaliczeniowej na podstawie ocen cząstkowych

Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest osiągnięcie wszystkich założonych efektów uczenia się. O ocenie pozytywnej z przedmiotu decyduje liczba uzyskanych punktów z kolokwium, projektów, sprawozdania, po uzyskaniu zaliczenia z ćwiczeń (>50% maksymalnej liczby punktów): dst 51-60%, dst plus 61-70%, db 71-80%, db plus 81-90%, bdb 91-100%.

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny z harmonogramu studiów	30
Inne z udziałem nauczyciela akademickiego (udział w konsultacjach)	udział w konsultacjach - 7
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta	przygotowanie do zajęć – 3 przygotowanie do kolokwium – 10 przygotowanie projektu/prezentacji - 5 przygotowanie sprawozdania – 5
SUMA GODZIN	60
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	2

* Należy uwzględnić, że 1 pkt ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta.

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU

wymiar godzinowy	-
zasady i formy odbywania praktyk	-

7. LITERATURA

Literatura podstawowa:

Żarska B.: Ochrona krajobrazu. Wyd. SGGW, Warszawa 2003.

Pawlaczyk P., Wołejko L., Stańko R., Jermaczek A. Poradnik ochrony mokradeł. Wydawnictwo Lubuskiego Klubu Przyrodników, 2001.

Literatura uzupełniająca:

Wolański P., & Rogut K. (2018). Walory przyrodnicze i estetyczne łąk w krajobrazie wiejskim na przykładzie Płaskowyżu Kolbuszowskiego. *Woda-Środowisko-Obszary Wiejskie*, 18(4), 55–74.

Wolański P., Traba Cz., Rogut K. 2016. Różnorodność florystyczna oraz walory krajobrazowe muraw kserotermicznych na Pogórzu Przemyskim. *Przeźrenie i Forma* 26.D-14, 331-346.

Traba Cz., Wolański P., Rogut K. 2015. Czerwona Księga Roślin

Województwa Podkarpackiego. Cz. II. Zagrożone zbiorowiska roślinne. Wyd. Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju i Promocji Podkarpacia „Pro Carpathia”, 181-300.

Wołejko L., Stańko R., Pawlaczyk P., Jermaczek A. Poradnik ochrony mokradeł w krajobrazie rolniczym. Wydawnictwo Klubu Przyrodników, 2004

Waldon B. Drobne zbiorniki wodne Pojezierza Krajeńskiego jako ostoje różnorodności szaty roślinnej. Wyd. Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy, 2011.

Fijałkowski D. 2003. Ochrona przyrody i środowiska na Lubelszczyźnie. Wyd. Lubelskie Towarzystwo Naukowe, 2003.

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej